

Comencen els enderrocs per a la construcció del futur Hospital del Mar

- ***Els treballs d'enderroc dels pavellons centenaris ja han començat. En total, s'enderrocaran cinc dels pavellons que formaven part de l'hospital des de la seva inauguració***
- ***El conseller de Salut, Josep Maria Argimon, i la Regidora de Salut, Envel·liment i Cures de l'Ajuntament de Barcelona, Gemma Tarafa, han visitat aquest matí els treballs***
- ***Les obres van a càrrec de la Unió Temporal d'Empreses (UTE), formada per Acciona, Agefred Group, Serom i Villa-Reyes. Els treballs de construcció de la segona fase del centre tenen un pressupost de més de 70 milions d'euros, en part finançats pel programa REACT-EU dels fons europeus FEDER, com a resposta a la pandèmia de la COVID-19***
- ***Les obres, que tenen una durada prevista de 24 mesos, permetran sumar més de 20.000 m² de superfície al centre, amb un guany net de 75 llits de nova construcció a les sis noves unitats d'hospitalització. També quatre quiròfans, una nova unitat de cures intensives, un espai de 1000 m² destinats al Servei d'Oftalmologia, ara situat a l'Hospital de l'Esperança, una nova farmàcia, la unificació de totes les urgències i altres serveis, i un heliport, tot dissenyat per adaptar-se a les necessitats derivades d'una pandèmia com l'actual i per reduir l'impacte ambiental de l'edifici***
- ***Les obres d'ampliació es duren a terme mentre el centre hospitalari manté la seva activitat assistencial. Per aquest motiu s'ha previst un pla de contingència amb la implantació de mesures i de controls per preservar i garantir l'activitat assistencial***

Barcelona, 13 de juliol de 2022. – L'any 1925 es va aprovar la construcció del que llavors es va conèixer com a Hospital Municipal d'Infecciosos. Situat al costat del mar, havia de donar resposta a les epidèmies reiterades que havia patit la ciutat de Barcelona, febre tifoide, pesta i grip, entre altres. L'antecedent havia estat, a finals del 1914, l'habilitació d'uns pavellons a la mateixa zona per atendre les víctimes del darrer episodi de febre tifoide. Els bons resultats obtinguts van portar l'Ajuntament de Barcelona a aprovar la construcció d'unes noves instal·lacions en un altre indret de la ciutat, però l'oposició veïnal no ho va fer possible. Un segle després, aquell hospital, l'Hospital del Mar, s'acomia d'aquells pavellons originals per iniciar unes obres que l'han de permetre mantenir-se a l'avantguarda de l'atenció sanitària.

Aquesta és la **segona fase de l'obra d'ampliació** d'un centre que ja va viure una important reforma coincidint amb els Jocs Olímpics de Barcelona, l'any 1992, quan es va convertir en l'hospital olímpic i va acollir a alguns dels esportistes que es van donar cita a la capital catalana. Els pròxims dos anys el centre viurà una transformació amb la **mirada posada en l'any 2030** i una aposta per les noves tecnologies, la transformació digital i la seva aplicació en l'entorn hospitalari.

Un futur que ha volgut remarcar el conseller de Salut, Josep Maria Argimon, durant la visita que ha fet als treballs d'enderroc, assegurant que **"avui és un dia important per Catalunya i per Barcelona perquè veiem com es fa realitat una ampliació cabdal: amb més de 20.000 m², noves unitats d'hospitalització, quiròfans, una nova UCI i un renovat Servei d'Urgències. Però també hi ha un minut per a la nostàlgia per uns pavellons que han acompanyat la ciutadania durant tants i tants anys"**.

Finançat per

"Des de l'Ajuntament hem prioritzat una inversió total de tretze milions d'euros per fer possible aquesta ampliació, i que s'afegeixen als 34 milions que ja es van aportar per la fase 1. L'ampliació permetrà moltes millores i l'aproximació de serveis especialitzats als veïns de Ciutat Vella i Sant Martí, que en són els principals usuaris", apunta Gemma Tarafa, Regidora de Salut, Envel·liment i Cures de l'Ajuntament de Barcelona. En aquest sentit, la gerent del Parc de Salut Mar, la Dra. Olga Pané, ha volgut valorar **"el salt que farà l'hospital, que va molt més enllà d'un canvi físic en les infraestructures, i que posa la mirada en el llarg termini, apostant per la transformació de l'organització mitjançant la immersió tecnològica, en estreta col·laboració amb els pacients, les seves famílies i els professionals"**.

A banda de seguir l'evolució dels enderrocs, també han pogut visitar la nova zona de treball que s'ha posat en marxa a l'hospital, un espai diàfan de 1.500 m² conceptualitzat com un *open space* dissenyat per afavorir el *coworking*, el flux de treball i l'intercanvi d'idees entre els professionals dels diferents serveis que hi portaran a terme la seva activitat.

Els treballs d'enderroc

L'obra d'ampliació es va adjudicar a finals del passat mes d'abril a la Unió Temporal d'Empreses formada per Acciona i les empreses catalanes Serom, Agefred Group i Villa-Reyes Constructora. Els treballs tenen un pressupost de prop de 73 milions d'euros. En aquest sentit, el passat 8 de març, el govern de la Generalitat va autoritzar al Servei Català de la Salut a realitzar despeses amb càrrec a pressupostos futurs per valor de **85,6 milions d'euros** per a finançar aquesta obra i part de l'equipament. Una part d'aquest import serà finançat pel programa REACT-UE dels fons europeus FEDER, com a resposta a la pandèmia de la COVID-19. De la mateixa manera, el 13 de gener de 2022 la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Barcelona va aprovar la dotació d'una partida de **7,7 milions d'euros** per a cofinançar aquesta actuació, que arriben fins als 13 milions si s'hi afegeixen les inversions realitzades en el projecte de l'obra i els treballs previs.

Els enderrocs i els treballs de construcció de la part d'obra finançada pels fons europeus (àrees d'hospitalització i d'Urgències) han d'estar finalitzats el 31 de desembre del 2023 i la resta el juny del 2024. Tota l'obra es desenvoluparà mentre es manté l'activitat de l'hospital, que ha preparat un pla de contingència per garantir i preservar l'activitat assistencial. En total, s'enderrocaran cinc dels antics pavellons, de forma seqüencial. En primer lloc, els operaris hi treballen de forma manual per separar-los de la resta dels edificis. Després es procedeix amb maquinària pesant, en concret una màquina amb un pes de 65 tones i amb un braç de 25 metres de llargada coneguda com a eruga de pinça, que facilita de forma ràpida i òptima l'enderroc mecànic de les diferents edificacions.

Aquesta fase dels treballs té una duració aproximada de dos mesos i s'enderrocaran un total de 5.500 m² entre tots els edificis afectats. Mentre durin aquestes feines, s'ha instal·lat un canó que vaporitza aigua a pressió per tal de minimitzar l'impacte de la pols i s'han implantat altres mesures de seguretat, com ara la instal·lació de malles per evitar la filtració de pols, circuits específics per a operaris i material i el monitoratge microbiològic de les àrees assistencials més vulnerables. S'incrementaran els punts de presa de mostres i es doblarà el nombre de mesuraments respecte als habituals. Les obres han obligat a traslladar les unitats d'hospitalització de les àrees que s'enderrocaran (unitats d'hospitalització UH 02, 04 i 08, situades a la planta baixa de l'hospital) i la reorganització i reforç d'altres àrees per a la ubicació dels pacients traslladats. Per aquest motiu, s'han habilitat més llits a l'Hospital de l'Esperança (centre complementari de l'Hospital del Mar) i s'hi han reforçat diversos serveis, com ara Farmàcia, Radiologia i la Unitat de Reanimació. També s'han ampliat espais de consultes i de treball de professionals al Centre Fòrum de l'Hospital del Mar.

Metodologia constructiva innovadora

Una vegada finalitzin els enderrocs, seguirà la fase d'excavació de terres, que afectarà 43.300 m³ de terres. En aquest procés i per la situació de l'hospital, caldrà ubicar setze punts de bombeig

Finançat per

Nota de premsa

per aconseguir reduir el nivell freàtic (caldrà bombejar més d'1 milió de m³ d'aigua). Seguirà la fase d'execució de pantalles, execució de micropilons i construcció de la llosa de fonamentació de supressió per seguir amb tot l'aixecament de l'estructura de l'edifici, durant la qual s'està planejant la utilització de prefabricats per tal d'escurçar terminis d'execució.

També, per tal de garantir la planificació en el termini tan curt previst s'utilitzarà el mètode *LEAN* i *BIM* (*Building Information Modeling, BIM*) sistema de modelatge tridimensional i dinàmic dels espais i les instal·lacions per potenciar els treballs tècnics de disseny, evitant errades i eliminant ineficiències. S'ha introduït una quarta dimensió per garantir que es respecten els terminis de construcció acordats o es redueixi el temps previst. A la vegada, es crearà un bessó digital de l'edifici per realitzar-hi simulacions de les diferents solucions aplicades o en estudi.

Per a les instal·lacions es minimitzarà el temps d'execució d'obra al mateix temps que s'optimitzarà l'espai emprat per cada component de la instal·lació a través de sistemes *Plug & Play* i per tal d'assegurar la qualitat i els terminis de l'obra es fabricarà una habitació tipus i un box tipus per tal de consensuar tots els materials i instal·lacions i poder treballar després de forma industrialitzada. A més de contemplar la instal·lació de banys prefabricats, es proposa industrialitzar la fabricació dels envans tècnics de les habitacions de les plantes d'hospitalització, com una alternativa eficient, que permetrà escurçar els temps de l'obra, disminuir el risc i incrementar la qualitat dels acabats.

Un projecte dinamitzador de l'economia

Es calcula que les obres actuaran com un clar dinamitzador de l'economia per l'impacte positiu generat tant pel que fa a l'adquisició de material i equipament, com per la contractació de més de 400 persones al seu entorn amb el treball simultani de més de 300 persones. En el procés de contractació, l'Hospital del Mar ha avaluat entre els candidats la resposta als requeriments exigits, com ara la gestió mediambiental correcta dels residus generats durant els treballs i clàusules de contractació socialment responsable dels seus treballadors, exigint una retribució salarial per sobre de l'establerta al conveni corresponent i la igualtat entre homes i dones a la seva plantilla, entre altres.

El Futur Hospital del Mar

El projecte d'ampliació permetrà a l'Hospital del Mar **guanyar 22.500 m² de superfície construïda**, unificar les actuals urgències, guanyar 75 llits d'hospitalització i disposar d'una nova unitat de cures intensives, amb dinou llits. Aquesta UCI estarà directament connectada amb el nou bloc quirúrgic, que tindrà quatre quiròfans més d'última generació, preparats per a intervencions d'alta complexitat i als quals es podran fer TC (Tomografia Computada) i ressonàncies magnètiques i que estaran preparats per a les necessitats de la cirurgia robòtica. A la vegada es disposarà una nova àrea de preingrés, que permetrà als familiars acompanyar als pacients fins a la porta del quiròfan.

Al futur Hospital del Mar hi haurà una nova àrea maternoinfantil, amb habitacions individuals i una unitat de nounats. També es crearà un nou espai per al Servei d'Oftalmologia, de 1.000 m², que acostarà aquest servei, actualment a l'Hospital de l'Esperança, a la seva població de referència, els districtes de Ciutat Vella i de Sant Martí. A més a més, s'ampliarà l'espai per alguns serveis de suport, com Anatomia Patològica i Farmàcia, que robotitzaran les seves instal·lacions. El nou Hospital del Mar tindrà un heliport per atendre als pacients greus susceptibles d'atenció altament especialitzada.

Hospital adaptable a les circumstàncies epidemiològiques

El nou Hospital del Mar tindrà en compte les **necessitats detectades durant la gestió de la COVID-19**. Els arquitectes encarregats de la redacció del projecte executiu, els despatxos barcelonins [Pinearg](#) i [Brullet-De-Luna](#) han treballat incorporant criteris de flexibilitat i adaptació dels espais, separació de circuits i per garantir la resiliència necessària dels espais que ha posat en relleu la recent crisi sanitària. La COVID-19 ha destacat la necessitat d'**ampliar la capacitat d'hospitalització** i de cures intensives en un temps molt curt. Un edifici més flexible, amb més

Finançat per

capacitat i adaptable per transformar-se en un hospital centrat en el tractament de pacients afectats per una patologia amb alt risc de contagi, com la COVID-19.

Aposta per la sostenibilitat mediambiental

La construcció també tindrà en compte la sostenibilitat i s'apostarà per la reducció dels residus generats, així com per l'estalvi energètic i de consums una vegada es posi en servei l'edifici, concebut per ser totalment respectuós amb el medi ambient. S'instal·laran uns **1.600 m² de plaques fotovoltaïques** a la coberta per generar electricitat per cobrir el consum propi i es continuarà apostant per la xarxa de distribució d'aigua calenta sanitària i de climatització Districlima, que ja ha assolit un estalvi del 41% en les emissions de CO₂ per m² de l'Hospital del Mar. L'enllumenat LED d'alt rendiment i altres aplicacions per al control de la llum i de la climatització, fins i tot als ascensors, sumat a la construcció d'una doble pell a la façana amb lames de protecció solar, adequades a l'orientació per aprofitar la llum natural i minimitzar l'escalfor, reforçant la ventilació interior creuada amb patis interiors, que també permetran que entri a les plantes la llum exterior a tot l'edifici i facilitaran aquests estalvis.

Les terrasses tindran cobertes vegetals, de 2.700 m² de superfície, permetran **reduir la petjada de carboni** de l'edifici en 2.169 tones de CO₂ l'any, generant frescor i ombres i evitant l'efecte illa de calor dispersant-la, a banda de la creació de jardins terapèutics per als pacients. També s'aprofitaran les aigües de la pluja i s'utilitzaran materials de construcció de proximitat, així com fusta certificada.

Quan s'acabi la construcció del segon edifici, encara quedarà una última fase d'obres per completar totalment el projecte d'ampliació, que permetrà que l'Hospital del Mar arribi als 103.500 m² de superfície. El futur Hospital del Mar disposarà de **544 llits** d'hospitalització convencional, 150 més que els actuals, als quals caldrà afegir 14 punts d'hospitalització de neonatologia i 54 llits de crítics i semicrítics. També hi haurà un total de 24 quiròfans.

Més informació

Departament de Comunicació de l'Hospital del Mar. Tel. 932483537.
dcollantes@hospitaldelmar.cat / comunicacio@hospitaldelmar.cat

Finançat per